

1 שְׁמִצָּה לְשִׁשָּׁה – לקנח בידו ניצוצות מי רגלים שניתנו על רגליו.
 2 ראייה לדינו של רבי אמי ממה שאמרו לקדש ידיו משום הניצוצות:
 3 מְסִיעֵה לֵיהּ לְרַבִּי אָמִי, דְּאָמַר רַבִּי אָמִי, אֲסוּר לְאָדָם שְׂמִצָּה לְרִשּׁוֹת
 4 הַרְבִּים בְּנִיצוּצוֹת שְׁעָל נְפִי רַגְלָיו אִם לֹא שִׁפְשָׁפָם, מִפְּנֵי שְׁנִירָא
 5 בְּכַרְוֹת שְׁפִכָּה – שנכרת הגיד שלו ואין מי רגליו קולחין אלא
 6 שותתין, וכרות שפכה אינו מוליד, וּמוֹצִיא לְעוֹ עַל בְּנֵי שְׂאִמְרוֹ
 7 שאשתו התעברה מאחר וְהָן –[בניין] מְזוּרִים. וממה שאמרו לקדש
 8 ידיו משום הניצוצות מוכח שיש מצוה לשפשפם.

9 אָמַר רַב פִּיפְא, צוּאָה הַעוֹמֶדֶת בְּמִקְוָה וְ–בְּפִי הַטְּבַעַת, אֲסוּר
 10 לְאָדָם זֶה לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע, מִשּׁוּם זְוָהֲמַת הָרִיחַ. מִבְּרִית
 11 הַגִּמְרָא: הִיכִי דְמִי – היכן נמצאת הצוואה, שעל זה אמר רב פפא
 12 שאסור לקרות קריאת שמע. אִי מְדוּבָר בְּאוֹפֶן דְּנִירָאִית הַצּוּאָה אִף
 13 כְּשֶׁעוֹמֵד, פְּשִׁיטָא שאסור לו לקרוא קריאת שמע, וְאִי מְדוּבָר דְּלֹא
 14 נִירָאִית הַצּוּאָה אֲפִילוּ כְּשִׁישׁוּב, אִיךְ אֲפֻשֵׁר לְאֲסוּר עֲלֵיהּ, הָרִי לֹא
 15 נִיתְּנָה תּוֹרָה לְמִלְאָכֵי הַשָּׂרָת שֶׁאֵין לָהֶם צוּרֶךְ לְהִיפְנוֹת, וְאֵין אִנּוּ
 16 יְכוּלִים לְהַשְׁמֵר מִזֶּה. מִבְּאֵרֶת הַגִּמְרָא: לֹא צְרִיכָא – לא הוצרך רב
 17 פפא לחדש את דינו אלא באופן דְּכִשְׁהוּא יוֹשֵׁב מִתְּגִלִּית הַצּוּאָה
 18 וְנִירָאִית, אֲבָל כִּשְׁהוּא עוֹמֵד גּוֹפֵּמ מִכְסָּה אֵת הַצּוּאָה וְאִינָּה נִירָאִית,
 19 וּבְאוֹפֶן זֶה חִידֵּשׁ רַב פִּפְא שֶׁאֲסוּר לוֹ לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע.

20 מִקְשָׁה הַגִּמְרָא עַל דִּינוֹ שֶׁל רַב פִּפְא: וּמָאִי שְׁנָא מִמָּה שֶׁשֵּׁנִינִי בְּדִין
 21 צוּאָה עַל בְּשָׂרִי, דְּאִיתְּמַר, אָדָם שִׁישׁ לוֹ צוּאָה עַל בְּשָׂרִי וְהִיא מְכוּסָּה
 22 בְּבִגְדֵי, אִי שְׁעֵמֵד לִיד מַחִיצַת בֵּית הַכֶּסֶּא וְהָיוּ יָדָיו בְּבֵית הַכֶּסֶּא עַל
 23 יָדֵי שֶׁהִכְנִיס יָדָיו דֶּרֶךְ חוּר שֶׁבִּמְחִיצָה, רַב הוֹנָא אָמַר, מוֹתֵר לוֹ
 24 לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ק) 'כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּהְיֶה לָּהּ',
 25 שֶׁהִפָּה וְהַחֹטֵם בְּכָלֵל הַהִילּוּל, וְהֵם צְרִיכִים לִהְיוֹת נְקִיִּים, אֲבָל
 26 שֶׁאֵר הַאִיבָרִים לֹא. וְרַב חֲסֵדָא אָמַר, אֲסוּר לוֹ לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע,
 27 שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לה) 'כֹּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמַרְנָה', שְׁכוֹלֵם בְּכָלֵל הַהִילּוּל
 28 וְצְרִיכִים לִהְיוֹת נְקִיִּים. וְגַם רַב חֲסֵדָא אָסַר רַק מִשּׁוּם שֶׁהֵאָבֵר עֲצָמוֹ
 29 מְלוּכָלֵךְ וְנֶאֱמַר 'כֹּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמַרְנָה', וְלֹא מִשּׁוּם זְוָהֲמַת הָרִיחַ,
 30 וּמִדּוּעַ אָסַר רַב פִּפְא מִשּׁוּם זְוָהֲמַת הָרִיחַ.

31 מִתְרַצַּת הַגִּמְרָא: כִּשְׁהַצּוּאָה בְּמִקְוָה הִיא חֲמוּרָה יוֹתֵר, כִּיּוֹן שֶׁהִיא
 32 חֲמָה שְׁעִדִּין לֹא יֵצֵאֶה לְאוֹרֵי הָעוֹלָם וְלֹא נִתְפּוֹר רִיחָהּ, וְנִפְיֵשׁ
 33 זְוָהֶמָּא – ריחה הרע מרובה, ולכן אסור לו לקרוא קריאת שמע,
 34 אֲבָל צוּאָה שְׁלֹא בְּמִקְוָה, שֶׁכֵּבֵר נִתְפּוֹר רִיחָהּ, לֹא נִפְיֵשׁ זְוָהֶמָּא –
 35 אֵין רִיחָה מְרובה, וְאֵין אִסוּר מִשּׁוּם הָרִיחַ, וְרַב חֲסֵדָא שֶׁאָסַר הוּא
 36 מִשּׁוּם 'כֹּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמַרְנָה'.

37 תִּנּוּ רַבֵּנָן, כִּךְ הִיא הִתְלַבָּה בְּהִלְכוֹת סְעוּדָה, אָדָם שִׁוּצָא בִּאֲמִצָּע
 38 הַסְּעוּדָה לְהַשְׁתִּין מַיִם, נוֹטֵל יָדוֹ אֶחָת וְ–הִיד שֶׁשִּׁפְשָׁף בָּהּ וְנִבְנֵם
 39 לְסְעוּדָה. וְאִם יֵצֵא מִן הַסְּעוּדָה וְרִיבֵר עִם חֲבִירוֹ וְהִפְלִיג – נִשְׁתַּהֲה
 40 שֶׁם וְהִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִן הַסְּעוּדָה, נוֹטֵל שְׁתֵּי יָדָיו וְנִבְנֵם, מִשּׁוּם שִׁידִים
 41 עֲסָקְנוּתֵי הֵם וְלֹא נִזְהָר לְשִׁמְרָם. וּמוֹסִיפָה הַבְּרִייתָא, שֶׁבִּדִּיבֵר עִם
 42 חֲבִירוֹ וְהִפְלִיג, כְּשֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת יָדָיו, לֹא יוֹטֵל מִבְּחוּץ – שֶׁלֹּא
 43 בְּמִקּוֹם סְעוּדָה, וְרַק אַחֵר כִּי יִבְנֵם, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא רּוֹאִים בְּנֵי הַסְּעוּדָה
 44 שֶׁנוֹטֵל יָדָיו, וְיֵשׁ עֲלֵיו חֶשֶׁד שִׁיחֲשֹׁדוּהוּ שֶׁלֹּא נוֹטֵל יָדָיו. אֲלָא קוֹדֵם
 45 נִבְנֵם יוֹשֵׁב בְּמִקְוָמוֹ, אַחֵר כִּי נוֹטֵל שְׁתֵּי יָדָיו, אַחֵר שֶׁנוֹטֵל יָדָיו,
 46 הַשֶּׁמֶשׁ מִחֲזִיר – מִחוּר עִם הַתְּפִיחַ וְ–פֶּךְ שִׁיּוּצָקִים מִמֶּנּוּ עַל הַיָּדִים
 47 עַל הַאֲזָרְחִין לְשֹׁאוֹל מִי צָרִיךְ לִיטוֹל יָדָיו. וְעוֹשֶׂה כֵּן כְּדִי לְהוֹדִיעַ
 48 לָהֶם שֶׁנוֹטֵל יָדָיו.

49 אָמַר רַב חֲסֵדָא, הָדִין שְׁנוּטֵל יָדָיו בְּפִנֵּי הַמְּסוּבִין, לֹא אֲמָרָן – לֹא
 50 נֶאֱמַר אֲלֵא כְּשֶׁנִּכְנַס לְסְעוּדָה בְּשִׁבְלִי לְשִׁתּוֹת, אֲכָל אִם הוּא עֲדִין
 51 בִּאֲמִצָּע הַסְּעוּדָה וְנִכְנַס בְּשִׁבְלִי לְאֲכָל, אִינוּ צָרִיךְ לִיטוֹל בְּפִנֵּי
 52 הַצִּיּוּר, אֲלֵא נוֹטֵל מִבְּחוּץ וְאַחֵר כִּי נִבְנֵם. וְהִטְעַם שֶׁאִינוּ צָרִיךְ
 53 לִיטוֹל בְּפִנֵּיהֶם, מִשּׁוּם דְּמִידַּע יָדָיו – כּוֹלֵם יוֹדְעִים דְּאִינָּא דַּעְתִּיהָ –
 54 שֶׁסֶתֶם אָדָם הוּא אֵין הַדַּעַת, וְאִינוּ אוֹכֵל סְעוּדָה בְּלִי שְׁנוּטֵל יָדָיו,
 55 וְלֹא יִחְשְׁדוּ בּוֹ שֶׁלֹּא נוֹטֵל. אָמַר רַב נַחֲמָן בְּרַיְחָק, כִּיּוֹן שֶׁהִטְעַם
 56 שֶׁלֹּאכִילָה אִינוּ נוֹטֵל בְּפִנֵּי כּוֹלֵם מִשּׁוּם אֵינִיּוֹת הַדַּעַת, אִם כֵּן וְאִנָּא
 57 – כְּשֶׁאִנִּי יוֹצֵא בִּאֲמִצָּע סְעוּדָה, אֲפִילוּ שֶׁאִנִּי חוּר רַק בְּשִׁבְלִי
 58 לְשִׁתּוֹת, נִמִּי אֵינִי צָרִיךְ לִיטוֹל יָדֵי בְּפִנֵּי כּוֹלֵם, מִשּׁוּם דְּמִידַּע יָדָיו –
 59 יוֹדְעִים בְּנֵי הַסְּעוּדָה דְּאִינָּא דַּעְתָּא, וְאִינִי יוֹכֵל אֲפִילוּ לְשִׁתּוֹת בְּלִי
 60 שֶׁאֲסוּר יָדִי, וְלֹא יִחְשְׁדוּ בִּי שֶׁלֹּא נוֹטֵלִי.

משנה

61 אֵין אָדָם נִבְנֵם לְעוֹרָה לְעוֹבֵד עֲבֹדָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ אֲפִילוּ שְׁהוּא
 62 מְהוּר עַד שִׁיטְבּוֹל.
 63 הִכְהָן גְּדוֹל מִשְׁנָה אֵת בְּגָדָיו בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים כְּמָה פְּעָמִים, וּבְכָל
 64 פְּעַם שֶׁמִּשְׁנָה מִבְּגָדֵי חוּל לְקוֹדֵשׁ אוֹ מִבְּגָדֵי קוֹדֵשׁ לְחוּל טוֹבֵל
 65 וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו, וְכִשְׁמִשְׁנָה מְקוֹדֵשׁ לְקוֹדֵשׁ טוֹבֵל וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו
 66 וְרַגְלָיו פְּעָמִיִּים. וּמִסְכַּמַּת הַמִּשְׁנָה: חֶמֶשׁ מְבִילוֹת וְעֶשְׂרֵה קְרוּשִׁין –
 67 קִידוּשׁ יָדִים וְרַגְלִים מוֹבֵל בְּהֵן גְּזוֹל וּמְקַדֵּשׁ בּוֹ בְּיוֹם – בְּיוֹם
 68 הַכִּיפּוּרִים, וְכוּלָּן וְ–כָל הַטְּבִילוֹת טוֹבֵל פְּקֻדָּשׁ עַל גַּג לְשִׁכַּת בֵּית
 69 הַפָּרוֹחַ, חוּץ מְטִבִּילָה זוֹ וְ–טְבִילָה רִאשׁוֹנָה בְּלֶבֶד, שֶׁאִינָּה טְבִילָה
 70 מִיּוֹחֲדָת לַיּוֹם הַכִּיפּוּרִים, שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה הִנְכַּס לְעוֹרָה צָרִיךְ טְבִילָה.
 71 הַמִּשְׁנָה מִתְחִילָה לַמְּנוֹת אֵת סֵדֶר עֲבוֹדַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים: פָּרֶסוֹ בְּרִין
 72 שֶׁל בּוֹץ לְהַפְרִיד בֵּינוֹ לְבֵין הָעֵם בִּשְׁעָה שְׁטוֹבֵל. (קִידָשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו).

גמרא

74 שֵׁנִינִי בַּמִּשְׁנָה: אֵין אָדָם נִכְנַס לְעוֹרָה לְעַבְדָּה עַד שִׁיטְבּוֹל. שְׁאֵל
 75 בְּנֵי הַיִּשְׁבִּיבָה אֵת כֵּן זִמְנָא, מְבִילָה זוֹ שְׁטוֹבֵלִים הַכֹּהֲנִים לַפְּנֵי כְּנִיסַתָם
 76 גַּם כְּשֶׁהֵם טְהוּרִים לָמָּה הִצְרִיכוּ אוֹתָם, אָמַר לָהֶם, קֵל וְחוֹמֵר הוּא,
 77 וְכָה כֵּהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים הַמְּשַׁנָּה מִמִּקּוֹם שְׁהוּא קוֹדֵשׁ לְמִקּוֹם
 78 שְׁהוּא קוֹדֵשׁ, דְּהֵיִינוּ שְׁגוּמֵר עֲבוֹדָתוֹ בְּקוֹדֵשׁ וּמִתְחִיל עֲבוֹדָתוֹ
 79 בְּקוֹדֵשׁ הַקִּדְשִׁים, אוֹ לְהִיפֵךְ, וְשִׁינּוּיִים אֵלוֹ הֵם גַּם שִׁיּוּצָא מִמִּקּוֹם
 80 שֶׁהִנְכַּס לָשֶׁם בְּטוֹמָאָה עֲנוּשׁ בְּרַת, וְנִכְנַס לְמִקּוֹם שֶׁעֲנוּשׁ בְּרַת,
 81 וּבְכָל אֹפֶן מְבִילָה בְּשִׁינּוּיִים אֵלֶּה, אִם כֵּן אָדָם הַמְּשַׁנָּה מְחוּל –
 82 שֶׁמִּגִּיעַ מִבֵּיתוֹ שְׁהוּא מִקּוֹם חוּל וְנִכְנַס לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שְׁהוּא מִקּוֹם
 83 קוֹדֵשׁ, וְכֵן מִשְׁנָה מִמִּקּוֹם שֶׁאֵין עֲנוּשׁ בְּרַת לְמִקּוֹם שֶׁעֲנוּשׁ בְּרַת, וְכִי
 84 אִינוּ דִּין שֶׁמִּעוֹן מְבִילָה, וּמִטַּעַם זֶה הִצְרִיכוּ טְבִילָה לְכָל אָדָם הִנְכַּס
 85 לְעוֹרָה. רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר, אֵין הַטְּבִילָה חוֹבָה מִן הַתּוֹרָה, אֲלֵא סֶרֶךְ
 86 וְ–גֵרָא מְבִילָה הִיא זוֹ, בְּרִי שִׁיזְכוּר וְ–שִׁיזְכוּר אִם יֵשׁ מוֹמָאָה יִשְׁנָה
 87 שֶׁנִּטְמָא בָּהּ בְּיָדָיו, וְשֶׁכֵּחַ שֶׁנִּטְמָא וְלֹא נִטְהָר, וּבִכְךָ יִפְרֹשׁ מִלְּהַכְנַס
 88 לְעוֹרָה עַד שִׁיטְבּוֹל וְיַעֲרִיב שִׁמְשׁוֹ.
 89 מִבְּרִית הַגִּמְרָא: בְּמָא קָא מִיפְלָג – בְּמָה נִחְלָקוּ בֵּן זִמְנָא וְרַבִּי
 90 יְהוֹדָה, הָרִי לְשִׁנִּיִּים הִנְכַּס לְעוֹרָה צָרִיךְ לְטְבּוֹל.

יומא דף ל עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום ראשון) קכה

לפני כניסתו לעזרה, והא – הברייתא שאמר רבי יהודה שמצורע
צריך לטבול, מדובר דלא טביל מאתמול לטהרתו, וצריך טבילה
כדי להטהר מטומאת מצורע.
מקשה הגמרא: אי מדובר בברייתא השניה דלא טביל ביום
השביעי ובא לטבול ביום השמיני, הערב שמש פני, ומדוע טובל
באותה לשכה. מתרצת הגמרא: אלא, אידי ואידי – בשתי
הברייתות מדובר דטביל מאתמול, והא – הברייתא שאמר רבי
יהודה שטובל ביום השמיני, מדובר דאפס דעתיה – שהסחי דעתו
משמירת גופו לאחר טבילת היום השביעי, וחוששים שנכנס
לאהל המת, וצריך לטבול שוב לטהרתו. והא – הברייתא שאמר
רבי יהודה שאינו צריך לטבול, מדובר דלא אפס דעתיה משמירת
גופו.
מקשה הגמרא: איך אפשר להעמיד את הברייתא השניה בהסחי
דעתו משמירת גופו, הרי אי אפס דעתיה וחוששים שנכנס לאהל
המת, הוואת שלישי ושביעי פני – והוא צריך, כדן טהרת טמא מת.
דהרי אמר רבי דוסתאי בר מתון אמר רבי יוחנן, הפס הדעת
משמירת גופו צריך לטהרתו הוואת שלישי ושביעי. מתרצת הגמרא:
אלא, אידי ואידי – בשתי הברייתות מדובר דלא אפס דעתיה
משמירת גופו, ולא קשיא, הא – הברייתא שאמר רבי יהודה שאינו
טובל, מדובר דטביל ביום השביעי על דעת ביאת מקדש ביום
השמיני. והא – הברייתא שאמר רבי יהודה שטובל בשמיני,
מדובר דלא טביל בשביעי על דעת ביאת מקדש, ולכן טובל ביום
השמיני על דעת ביאת מקדש.
תירוצ נוסף: ואי בעית אימא, אל תגרסו בברייתא השניה לא
מצורע בלבד אמרו, שמשמע שמצורע צריך טבילה, אלא תני
בברייתא לא מצורעין אמרו אלא כל אדם, אבל מצורע עצמו אינו
צריך טבילה, כדברי רבי יהודה בברייתא הראשונה, כיון שכבר
טבל מבערב.
תירוצ נוסף: דבינא אמר, רבי יהודה שאמר בברייתא השניה לא
מצורעים בלבד אמרו, לדבריהם דרנן שאמרו שמצורע צריך
טבילה קאמר להו. וכך אמר להם, לדידי – לשיטתינו מצורע אין
צריך טבילה, שכבר טבל מבערב, אבל לדבריו – לשיטתכם שהוא
צריך טבילה, אודו לי איני – ואהבין מית – מכל מקום דלא
מצורעין בלבד אמרו שטובלים בלשכה זו, אלא כל אדם הנכנס
לעזרה טובל שם. ורנן שאמרו שדווקא מצורע צריך טבילה שם,
סוברים, שמצורע דייש – רגיל בנטומא זו, ואינו נזהר מלהטמא,
ולכן צריך לטבול שם בסמוך לכניסתו לעזרה, אבל כל אדם שהם
טהורים לא דיישי – אינם רגילים בנטומא ושומרים עצמם
מהטומאה, ואין צריכים שוב טבילה לכניסתם לעזרה.
אמר ליה אבני לרב יוסף, וימא – והאם נאמר דרנן דפליגי עליה
דרבי יהודה בברייתא הראשונה ואמרו שמצורע טובל ועומד
בשער ינקור, כן זומא סבירא להו, שכל אדם צריך לטבול לפני
כניסתו לעזרה, ולצד זה האי דקתני בדבריהם מצורע טובל
ועומד, ולא הזכירו כל אדם, כדי להודיע פחו דרבי יהודה
שאפילו מצורע אינו צריך לטבול. או דילמא, שסוברים שכל אדם
אינו צריך טבילה בכניסה לעזרה, ומה שהצריכו מצורע בטיילה,
משום דשאני מצורע דייש – רגיל בנטומא, וחורג לגעת
בטומאה, ולכן צריך לטבול לפני כניסתו לעזרה, אבל כל אדם
ששומר עצמו מהטומאה, אין צריך לטבול לפני כניסתו. אמר ליה
רב יוסף לאבבי, שיטת רבנן אינה כן וזמא, וכל אדם אינו צריך
טבילה בכניסתו, ומה שהמצורע צריך לטבול, משום דשאני
מצורע דייש בנטומא.
אמר ליה אבני לרב יוסף, (דרבי יהודה דאמר פרו) טבילה (היא) זו
של הנכנס לעזרה,

מבארת הגמרא: באחולי עבודה קא מיפלגי – נחלקו האם העבודה
שעבד בבית המקדש מתחללת כשלא טבל, לכן זומא שלמד את
חיוב הטבילה בקל וחומר מיום הכיפורים, וחיוב זה הוא מהתורה,
אם לא טבל מחיל – מחלל את העבודה. אבל לרבי יהודה
שהטבילה מדרבנן להזכירו אם יש לו טומאה ישנה, גם אם לא
טבל לא מחיל עבודה אם יודע שאין לו טומאה ישנה.
מקשה הגמרא: ולכן זומא שחובת הטבילה נלמדת בקל וחומר
מהטבילות של יום הכיפורים, מי – והאם מחיל את העבודה כשלא
טבל, והתניא בברייתא, כהן גדול ביום הכיפורים שלא טבל ולא
קידש ידיו ורגליו בין כהן גדול – בין כהן זרוב להב לבגדי לבן או
להיפר, וכן עבודה שעבד בקודש לעבודה שעבד בקודש הקדשים,
או להיפר, עבודתו כשרה ואינה מתחללת. דין נוסף: אחר כהן גדול
ואחר כהן קדוש דינא שוה שאם לא קידש ידיו ורגליו שחירת לפני
העבודה ועבד עבודה, עבודתו פסולה. וקשה, לכן זומא שלמד
טבילת טהור הנכנס לעזרה מטבילות יום הכיפורים, הרי קיימא לן
דיו לבא מן הדין להיות כנדון, וכשם ששנינו שאם לא טבל ביום
הכפורים בין עבודה לעבודה אינו מחלל את העבודה, כך כל
טהור שנכנס לעזרה ועבד בלא טביל אינו מחלל את העבודה,
וחוזרת השאלה במה נחלקו בן זומא ורבי יהודה.
מתרצת הגמרא: אלא למיכא פגשה קא מיפלגי – מחלוקתם
כשנכנס לעזרה בלי טבילה, האם עובר בעשה או לא. לכן זומא
שחובת הטבילה נלמדת מיום הכיפורים, ושם כתוב (ויקרא טו ד)
'ורחץ את בשרו במים', והעובד בלי טבילה עובר בעשה, כך גם
בטבילת כל אדם קא פגשה. אבל לרבי יהודה שהטבילה היא
מדרבנן, לא קא פגשה.
שנינו בברייתא לעיל ששיטת רבי יהודה שכל הנכנס לעזרה צריך
לטבול מדרבנן. מקשה הגמרא: ופי אית ליה לרבי יהודה האי סברא
– וכי רבי יהודה סובר שהנכנס לעזרה טעון טבילה כלל ואפילו
מדרבנן, והתניא בברייתא, מצורע ביום השמיני אחר שנרפא
מצרעתו, מויל, ועומד בשער ינקור כדי להכניס ידו ורגלו לעזרה
לתת על הבהונות מדם האשם והשמן. רבי יהודה אומר אינו צריך
טבילה ביום השמיני, כיון ששכר טביל מקדש, דהיינו ביום השביעי.
ומוכח שרבי יהודה סובר שטהור הנכנס לעזרה אין צריך לטבול,
ואיך אמר בברייתא לעיל טעם לטבילה זו. מתרצת הגמרא: ההוא
– הברייתא של מצורע, הטעם שאין צריך לטבול ביום השמיני
הוא פרתני מעמא – כמו שפירש רבי יהודה את הטעם בדבריו,
כיון ששכר טביל מקדש, וטבילת טהור הנכנס לעזרה היא כדי
לזכור אם בידו טומאה ישנה, וכיון שטבל בשביעי כבר אין בידו
טומאה ישנה ואינו צריך לטבול בשמיני.
מבררת הגמרא: וקארי לה – מי שנתעסק בברייתא זו להקשות
על שיטת רבי יהודה, מאי קארי לה – מדוע נתעסק, ומה עלה על
דעתו להקשות, הרי טעמו מפורש בברייתא, כיון שכבר טבל
מבערב. מבארת הגמרא: המקשה לא בא להקשות על שיטת רבי
יהודה מברייתא זו על מה שאמר בברייתא הקודמת, שבברייתא
זו מפורש טעמו, ומה שהביא ברייתא זו, משום דקא בעי למקמא
אחרית עליה – שרצה להקשות עליה מברייתא אחרת. שנינו
בברייתא, לשפת המצורעין נקראת כך, משום ששם מצורעין מוילין
ביום השמיני לטהרתם. רבי יהודה אומר לא מצורעין בלבד אמרו
שהיו טובלין שם, אלא כל אדם שנכנס לעזרה טובל שם. וממה
שאמר רבי יהודה 'לא מצורעים בלבד', משמע שגם המצורעים אמר
טבל לפני הכנסת ידיהם לעזרה, וקשה, שבברייתא הקודמת אמר
רבי יהודה שאין מצורע טובל לפני כניסתו לעזרה ביום השמיני.
מתרצת הגמרא: לא קשיא, הא – הברייתא שאמר רבי יהודה
שמצורע אינו טובל, מדובר דטביל – שהמצורע טבל מאתמול
לטהרתו, וכבר נטהר גם מהטומאות הישנות, ואינו צריך טבילה